

Historieglimt 8

Ynglingen i Strandveien 72

Ynglingen var et åndelig kraftsenter i Strandveien i femti år til de tyske okkupantene brutalt rev huset i 1941. Husene på nedsiden av Strandveien ble alle revet for å gi plass for det veldige ubåtanlegget til tyskerne. Selv om nr. 72 nå har vært borte i seksti år så lever fremdeles folk som har fått inntrykk for livet av virksomheten der. For dem er Ynglingen fremdeles en levende realitet. Ynglingen hadde sitt navn fra Bakkestrandens Ynglingeforening som ble dannet i Bakkestrandens Bedehus, det nåværende Lademoen bydelshus, i 1890 etter initiativ av pastor Hannibal Stabell, senere sogneprest i Lademoen. Jentene fikk sin egen forening året etter guttene. I 1895 kjøpte gutteforeningen Strandveien 72 som hadde vært Andreas Moe's pottemakeri. Det ble pusset opp til foreningens formål. I 1915 ble arbeidet lagt om og åpnet for begge kjønn. Jentene la ned sin egen forening og gikk inn i den felles foreningen som fikk navnet *Lademoen kristelige ungdomsforening*. Gjennom ett hundre år fikk foreningen drive en velsignelsesrik virksomhet for bydelens barn og unge.

Ynglingen, som selve huset ble kalt så lenge det eksisterte, hadde en stor og en liten sal og dessuten en liten vaktmesterleilighet. Den store salen bruktes til ungdomsmøtene og til større arrangementer slik som juletreffene som var svært populære i strøket. Ved de store festene ble vaktmesterens lille kjøkken benyttet til å koke sjokolade og klargjøre de store mengder mat som skulle til. Gjennom 20- og 30-årene med mye fattigdom og arbeidsløshet ble nok disse festene satt mer pris på enn vi, dagens bortskjemte mennesker, kan forstå. Viktigere var likevel at Guds ord lød på møtene og at mange unge fikk tent troens ild i sitt sinn. Den lille salen var til daglig i bruk for de mange underavdelingene. Kanskje var det som foregikk i den lille salen vel så viktig som de store festene og møtene. Før møtene kunne de som ville, møte frem og benytte ulike spill som var i salen. Da kunne de som ikke kunne ha venner hjemme på grunn av trangboddhet, hygge seg med kameratene. Det var et fristed. På de små møtene kunne andakter, sang og bønn bli mer nært og personlig enn på de store samlingene.

De senere så kjente skøyteløperne Sverre Farstad og Hjalmar Andersen (Hjallis) som var med i Ynglingen, har fortalt litt om hva det betød for dem i ha et slikt sted i strøket. Sverre Farstad skriver: *”så få Falken-gutter var det ikke som også tok den idretten som daværende res. kap. Fosse hadde å by på i KFUM-regi. Formaningsord og salmesang fikk vi på kjøpet og tok neppe skade av det.”* Dette er nok å forstå som et understatement. Andre har tatt sterkere i og fortalt at tiden i Ynglingen ble bestemmende for hele deres livskurs. Da Strandveien 72 ble revet, flyttet foreningen sin virksomhet tilbake til Østersundsgate 1. Senere fikk den sitt eget hus i Nedre Møllenberg gate 73 der den var til 1990.

La oss kaste et blikk på området før og etter tyskerne raserte det: Tyskernes bygging av ubåtbunkeren Dora førte til radikale endringer i dette gamle byområdet. Hele bebyggelsen på nedsiden av Strandveien ble revet og erstattet av et nytt havneområde, Nyhavna eller Østhavna, og de to betongkolossene Dora I og Dora II. Dermed forsvant også kontakten mellom bydelen og sjøen, som må ha hatt stor betydning for trivselen. Husmødre brukte stranda til bleikevoll for tøy. Guttungene seilte på isflak langs stranden når været tillot det. Om sommeren var det et populært badested for ungene. Der var en fin langgrunn sandstrand som populært ble kalt Floridakysten!

De veldige kolossene i betong som fremdeles ligger der, var elementer i et meget ambisiøst prosjekt. Nord-Europas største ubåthavn - med temperert vann! - skulle ligge der som del av Stor-Tysklands nordlige flåtebase. Det ble bygd bunkere, torpedolager, tilfluktsrom og liknende over hele Nyhavna og på Ladehammeren. Heldigvis måtte de gi seg med prosjektet da de tapte krigen. Anleggene i Nyhavna er i dag tekniske krigs- og kulturminner som kan fortelle etterslekten om de store planene - og forresten er det ikke så lett å fjerne dem heller!